

Innholdsfortegnelse sikkerhetsforskrifter og vilkår

Bygning Grasholmstubben 1
og 2 Gnr 00051 Bnr 0941
Stavanger

For Bygning gjelder følgende

sikkerhetsforskrifter	
Identifikasjon SIK4217	Side 8
Sikring mot brann, tyveri, vann- og andre skader SIK4223	Side 8
Sikring mot tyveri SIK1163	Side 8

For Bygning gjelder følgende vilkår

Generelle vilkår for forsikringsavtalen GEN0001	Side 13
Bygning - hva som er forsikret UBY4001	Side 20
Løst utstyr og motorredskaper til vedlikehold av bygning og uteområder UBY4012	Side 20
Uteområde - hageanlegg UBY4006	Side 20
Påbud fra offentlig myndighet UBY4002	Side 21
Riving og rydding UFA4001	Side 21
Husleietap UBY4014	Side 21
Søppel-, post-, sykkel- og lekestativ UBY4015	Side 21
Bygning og eiendeler RBO4001	Side 16
Heldekning DHE4003	Side 22
Naturskade NAT1001	Side 22
Huseieransvar DAN4001	Side 23
Retts hjelp DAN4004	Side 25
Styreansvar DAN4003	Side 27
Lovbestemt yrkesskade -/sykdom DYH4001	Side 28

Eiendeler/installasjoner ute
Grasholmstubben 1 og 2 Gnr
00051 Bnr 0941 Stavanger

For Eiendeler/installasjoner ute gjelder følgende sikkerhetsforskrifter

Identifikasjon, skadeforebyggende arbeid, instruksjoner og kontroll SIK4221	Side 10
Sikring mot brann, tyveri og andre skader SIK4250	Side 10

For Eiendeler/installasjoner ute gjelder følgende vilkår

Generelle vilkår for forsikringsavtalen GEN0001	Side 13
Spesielle bestemmelser for eiendeler REI4001	Side 29
Naturskade NAT1001	Side 22
Heldekning ute DHE4009	Side 31

Sikkerhetsforskrifter

Sikring mot tyveri - SIK1163

Sikrede skal sørge for at forsikret bygning til enhver tid er forsvarlig sikret mot tyveri. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst for å hindre uvedkommende i å komme inn i bygningen/rommet. Vindu i luftstilling er ikke godkjent som forsvarlig sikring.

Identifikasjon - SIK4217

1. I forsikringsbeviset er det inntatt sikkerhetsforskrifter. Dersom sikrede ved handling eller unnlattelse forsømmer å overholde eller å påse at sikkerhetsforskrift overholdes, kan han helt eller delvis miste retten til erstatning, jf. Forsikringsavtalelovens § 4-8.
2. Som sikrede anses personer som utfører arbeid av ledende art og andre som har en selvstendig stilling innen boligsammenslutningen.
3. Den enkelte sikkerhetsforskrift kan inneholde tilleggsbestemmelser som utvider eller innskrenker denne personkrets.

Sikring mot brann, tyveri, vann- og andre skader - SIK4223

1. Vedlikehold/tilsyn

Sikrede skal sørge for vedlikehold av og tilsyn med forsikret bygning med tilknyttet utstyr, slik at bygningens tilstand tilfredsstillende de forskriftskrav som gjaldt da bygningen var ny og senere spesifikke pålegg gitt av offentlig myndighet.

2. Nybygg, påbygg, bruksendring, ominnredning og reparasjoner.

Ved nybygg, påbygg, bruksendring og ominnredning skal sikrede sørge for at det foreligger dokumentasjon fra godkjent håndverker på at bygningen er konstruert for de belastninger den er beregnet for.

I tillegg skal følgende arbeid utføres av godkjent håndverker:

- reparasjon/nyinstallasjoner av elektriske anlegg og VVS

3. Elektriske fenomen

Dersom forsikringsavtalen omfatter elektroniske maskiner, apparater eller komponenter, må sikrede påse at disse er beskyttet med overspenningsvern, både på nett- og signalsiden.

4. Eksplosjon eller implosjon

Sikrede må sørge for at bruken av mottatt utstyr gjøres i samsvar med leverandørs / produsents brukerveiledning og den som betjener utstyret må være kvalifisert for dette.

5. Sikring mot brann

Sikrede må sørge for følgende:

Brannløsløser er selvlukkende. Når det er hensiktsmessig at brannløsløser står i åpen stilling, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor.

Sikrede skal også påse at rømningsveier skal være fri for ting som hindrer en rømming og ting som hindrer brannløsløser i åpen stilling å lukke seg effektivt og tett.

5.1 Oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med kapittel 2 og 3 i forskrift om brannfarlig vare av 26. juni 2002 og kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002

5.2 Røykvarsler

Eier av bolig skal sørge for at boligen er utstyrt med minst en godkjent røykvarsler, plassert slik at den kan høres tydelig på alle soverommene når dører er lukket. Jf. § 2-5 i forskrift om brann- forebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

5.3 Manuelt sløkkeutstyr

Hver boenhet skal være utstyrt med minst en tilkoplede husbrannslange eller minst et 6 kg ABC (ABE)-håndsløkkeapparat, alternativt minst et 9 liter skumapparat, jf. § 2-5 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

5.4 Varme arbeider

Med varme arbeider forstås bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise, skjære, lodde og/eller slippeutstyr.

Forholdsregler

Følgende forhold skal ivaretas:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelsene skal være ryddet for brennbar avfall.
- alt brennbar materiale på og i nærheten av arbeidsstedet skal være fjernet eller beskyttet.
- alt brennbar materiale på nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- godkjent sløkkeutstyr, minimum 2 stk 6 kg ABC-håndsløkkeapparater eller brannslange med diameter 1" påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	9 av 32

- brannvakt skal være til stede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak.

Forbudet mot åpen flamme gjelder likevel ikke:

- ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag mv.
- ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag mv.
- Ved tining av is før omteking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag mv. For fordamping av restvann etter tining av is er det forbud mot bruk av åpen flamme.

Sertifikat

Varme arbeider hvor det benyttes åpen ild, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser, skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

5.5 Utendørs oppbevaring av brennbart materiale

Brennbart avfall og brennbart materiale som ligger fritt eller i container, søppelkasser, papirkurver og lignende uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg og ikke under tak, i skur, på overdekte lasteramper eller ved vindusåpning.

Brennbart avfall og brennbart materiale kan likevel oppbevares nærmere byggverk hvis det brennbare avfallet og det brennbare materialet er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet som er konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av containeren/oppbevaringsenheten.

5.6 Utendørs lagre av brennbart materiale

Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør normal risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 8 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 25 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, menes lagre (av for eksempel trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende) med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 kvadratmeter.

Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

5.7 Orden og renhold

Brennbart avfall og avfall som kan selvantenne, skal legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk eller straks fjernes til betryggende sted.

6. Sikring ved koking/steking/frityr.

Sikrede må sørge for at koke-/stekeinnetninger med filter og avtrekksvifte rengjøres etter den fremgangsmåte og med den frekvens som er angitt av produsent/leverandør, minimum hver 3. måned.

Dersom det er installert frityranslegg skal det være manuelt brannslukkeapparat av type AF. Frityranslegg for mer enn 8 liter frityrølje skal ha automatisk brannslukkeanlegg som er egnet for slokking av frityrbranner. Det gjøres unntak for virksomheter i frittliggende bygning under 100 m².

7. Rengjøring av sluk og vannlåser

For å forebygge og begrense vannskader, skal sikrede påse at sluk og vannlåser rengjøres jevnlig.

8. Frost

Sikrede skal påse at forsikret bygning og utvendige vannledninger er tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskaide.

9. Snømåking

Sikrede skal sørge for jevnlig snømåking av tak, veranda, balkong og terrasse på forsikret bygning, slik at skade ikke oppstår.

10. Avstengning av vann

I fritidsbolig skal hovedstoppekran stenges (kontroller at stoppekran ikke lekker) og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes når bygningen forlates for mer enn tre døgn. Instruks om dette skal settes opp lett synlig i fritidsboligen

11. Lekkasjesikring ved oppbevaring av brannfarlig væske/olje

- Nedgravde tanker skal kontrolleres, for å hindre lekkasje, i henhold til Forskrift av 26.juni 2002 nr 744 om brannfarlig vare.

- Stasjonære overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlings- arrangement for lekkasjer i henhold til Forskrift av 26.juni 2002 nr 744 om brannfarlig vare.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	10 av 32

Identifikasjon, skadeforebyggende arbeid, instruksjoner og kontroll

SIK4221

1. Identifikasjon

I forsikringsbeviset er det inntatt sikkerhetsforskrifter. Dersom sikrede ved handling eller unnlatelse forsømmer å overholde eller å påse at sikkerhetsforskriftene overholdes, kan han helt eller delvis miste retten til erstatning, jf forsikringsavtalelovens § 4-8.

Retten til erstatning bortfaller også, helt eller delvis, dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid og/eller av andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn og lignende.

Den enkelte sikkerhetsforskrift kan inneholde tilleggsbestemmelser som utvider eller innskrenker denne personkrets.

Generelle sikringskrav

Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid. Bedriftens leder oppnevner en person (ansvarshavende) til å forestå det skadeforebyggende arbeid og til å sørge for at bestemmelsene i sikkerhets- forskriftene blir fulgt.

Ins trukser for de ansatte. De ansatte skal instrueres om skadeforebyggende tiltak, herunder om bruk av sløkningsredskaper og hvorledes skade varsles.

Kontroll etter arbeidstidens slutt og etter overtidarbeide. Etter arbeidstidens slutt og etter overtidarbeide skal det påses at påbudte sikringstiltak er oppfylt. Forhold som synes å true sikkerheten skal uten opphold rettes og meldes sikkerhetsansvarlig. Ansvarshavende skal gi melding til bedriftens leder om feil og mangler som finnes under kontrollen.

Sikring mot brann, tyveri

og andre skader - SIK4250

Felles sikkerhetsforskrifter for eiendeler ute

1. Brann og eksplosjonsfarlig stoff
Behandling og oppbevaring av brann og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med kapittel 2 og 3 i forskrift om brannfarlig vare av 26 juni 2002 og kapittel 7 i forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002.

2. Bygningstekniske installasjoner

Tekniske installasjoner, utstyr med videre skal føres opp eller installeres, drives og vedlikeholdes i samsvar med § 106 i plan- og bygningslov av 14. juni 1985 og § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

3. Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og elektrisk utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med § 2 i lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr av 24. mai 1929 og § 2-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn av 26. juni 2002.

4. Elektrisk fenomen

Datamaskiner, styringsenheter og telefonsentraler:

1. Hver hovedmaskin/server, styringsenhet og telefonsentral skal, både på strømmnett- og signalsiden, være beskyttet med sekundærvern (finvern/pluggvern) mot induserte overspenninger og transienter som for eksempel er forårsaket av lynnedslag. Sekundærvernet må være godkjent av selskapet.

Se <http://fg.fnh.no> Velg "Overspenningsvern (Sekundærvern)" og "FG-godkjenninger".

Oversikt over godkjente overspenningsvern kan også fåes ved henvendelse til selskapet.

2. Hovedmaskiner/servere, styringsenheter og telefonsentraler skal være tilkoplede avbruddsfri strømforsyning (online UPS) slik at utstyret kan tas ned/slås av kontrollert. Med styringsenhet menes enhet som styrer annet utstyr og som har egen strømforsyning (ikke strømforsyning via utstyret den styrer).

3. Hovedmaskiner/servere og telefonsentraler skal plasseres på en slik måte at de ikke utsettes for skade ved utilstrekkelig eller feilkonstruert klimaanlegg eller unormalt driftsmiljø.

5. Varme arbeider

Med varme arbeid forstås: bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeid hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde-, og/eller slipeutstyr.

Følgende forhold skal ivaretas:

- arbeidsstedet og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbart avfall.
- alt brennbart materiale på og i nærheten
- avarbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet. åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- godkjent sløkkeutstyr, minimum 2 stk 6 kg. ABC-håndsløkkeapparater eller brannslange med diameter på 1" påsatt vann frem til strålerøret, skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.

Det er forbud mot bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak.

Forbudet mot åpen flamme gjelder likevel ikke:

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	11 av 32

- ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag eller lignende.
- ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag m.v.

Ved tining av is før omteking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag m.v.

For fordampning av restvann etter tining av is er det forbud mot bruk av åpen flamme.

Sertifikat

Varme arbeider hvor det benyttes åpen ild, sveise-, skjære-, og/eller slipeutstyr utenom faste spesielt tilrettelagte arbeidsplasser, skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider utstedt av Norsk Brannvernforening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land.

6. Tobakksrøyking

Tobakksrøyking tillates bare på tilrettelagte steder og i henhold de bestemmelser som forsikringstaker har utarbeidet. Bestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten.

7. Orden og renhold

Brennbart avfall og avfall som kan selvantenne, skal legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk eller straks fjernes til betryggende sted. Arbeidsklær skal etter arbeidstidens slutt henges opp på bestemt angitt plass.

8. Utendørs oppbevaring av brennbart materiale

Brennbart avfall og brennbart materiale som ligger fritt eller i container, søppelkasser, papirkurver og lignende uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg og ikke under tak, i skur, på overdekte lasteramper eller ved vindusåpning.

Brennbart avfall og brennbart materiale kan likevel oppbevares nærmere byggverk hvis det brennbare avfallet og det brennbare materialet er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet som er konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av containeren/oppbevaringsenheten.

9. Utendørs lagre av brennbart materiale

Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør normal risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 8 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

Utendørs lagre av brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann, må ha en avstand på minst 25 meter til byggverk eller annen oppbevaring av brennbart materiale, dersom det ikke er truffet særskilte tiltak for å hindre brannspredning.

Med brennbart materiale som utgjør stor risiko for spredning av brann menes lagre (av for eksempel trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende) med en høyde over 4 meter eller areal større enn 200 kvadratmeter.

Særskilte tiltak for å hindre brannspredning kan være tilfredsstillende brannskiller og/eller fasadesprinkling.

10. Unormal eller sterkt varierende risiko, bygging og rehab.

Ved drifts- eller bruksforhold som kan lede til økning i fare for antennelse eller brannspredning, herunder bygging og rehabilitering, skal sikrede gjennomføre ekstraordinære tiltak i samsvar med § 3-6 i "Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn" av 26. juni 2002. Tiltakene skal dokumenteres skriftlig.

Sikrede skal også følge bestemmelsene i "Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser" (byggherreforskriften) av 21. april 1995.

11. Vedlikehold/tilsyn

Sikrede skal sørge for vedlikehold av og tilsyn med de forsikrede ting sikringsanlegg i henhold til leverandørens/produsentens anvisninger. Den som betjener/vedlikeholder utstyret, må være kvalifisert til dette .

12. Sikring mot tyveri/hærverk

12.1 De forsikrede ting skal enten være

- sikret med solid gjerde, minst 2 m høyt. Port skal være låst med FG- godkjent hengelås, minimum klasse 3. Hengelåsen skal være beskyttet av FG-godkjent hengelåsbeslag minimum samme klasse som hengelåsen.

eller

- solid forankret til bygning eller grunn med FG-godkjent hengelås, minimum klasse 3, samt tilsvarende kvalitet på kjetting.

12.2. Tyverisikring av innhold i tank:

Punkt 12.1 utgår, i stedet gjelder følgende:

Bygning/container/kasse som inneholder styringsenhet for pumper, må være låst. Beskyttelsesklasse er angitt i forsikringsbeviset for gjeldende bygning. Eventuell container/kasse skal være sikret med FG-godkjent lås.

Påfyllingsrøret må være låst.

Det må gjennomføres ukentlig peiling eller måling og loggføring av tankbeholdningene.

12.3. Når eiendelene befinner seg i bygning:

I stedet for sikringskrav nevnt under punkt 12.1, godtas sikring av bygningen/lokalet iht. FGs regler for innbruddsbeskyttelse klasse B1. Forskriften kan hentes fra internett, adresse: <http://fg.fnh.no/>, og kan også fås ved henvendelse til selskapet. (FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnevnd.)

12.4 Generelt

Nøgler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller sikres like godt som krevet for de forsikrede ting.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	12 av 32

Sikredes og medforsikredes rett kan bortfalle, helt eller delvis, også om overholdelse av sikkerhetsforskriften er forsømt av andre som er betrodd nøkler eller er ansvarlig for avlåsning.

13. Snømåking

Sikrede skal sørge for jevnlig snømåking av tak, veranda, balkong og terrasse på forsikret bygning, slik at skade ikke oppstår.

14. Lekkasjesikring ved oppbevaring av brannfarlig væske/olje

Nedgravde tanker skal kontrolleres, for å hindre lekkasje, i henhold til Forskrift av 26.juni 2002 nr 744 om brannfarlig vare.

Stasjonære overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer, i henhold til Forskrift av 26.juni 2002 nr 744 om brannfarlig vare.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	13 av 32

Vilkår

Generelle vilkår for forsikringsavtalen - GEN0001

Dette vilkår gjelder for alle produkter i forsikringsavtalen

1. Forsikringsavtalen består av

- Forsikringsbeviset,
- Forsikringsvilkårene,
- Eventuelle sikkerhetsforskrifter,
- Eventuell avtale ved kollektive forsikringer

og reguleres av:

- Forsikringsavtaleloven av 16. Juni 1989 nr 69,
- Det øvrige lovverket

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Ved konflikt mellom bestemmelser i forsikringsavtalen, går mer spesielle bestemmelser foran mer generelle bestemmelser.

2.1 Forhold til forsikringsavtaleloven

I disse generelle vilkårene (GEN0001) gjengis noen av reglene fra forsikringsavtaleloven i forkortet form. Gjengivelsen verken begrenser eller utvider plikter eller rettigheter i forhold til forsikringsavtalelovens regler. Der reglene i forsikringsavtaleloven fravikes eller der det kommer bestemmelser i tillegg, er dette angitt. Punktene 6.2, 12, 13, 14, 15, 17 og 18 kommer i sin helhet i tillegg til forsikringsavtaleloven.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene, sikkerhetsforskriftene og avtale ved kollektive forsikringer gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Med selskapet menes i det følgende Gjensidige Forsikring BA og Gjensidiges datterselskap KommuneForsikring A/S. Forsikringsvilkårene gjelder for begge disse selskapene.

2.2 Informasjon om garantiordningen for skadeforsikringer

Selskapet er med i en garantiordning som skal hjelpe de sikrede hvis selskapet ikke har penger til å betale erstatninger i henhold til skadeforsikringsavtalene, se lov 1996-12-06-75 og særlig forskrift av 2006-12-22 nr 1617 om garantiordning for skadeforsikring. Garantiordningen har maksimalbeløp pr krav. Ordningen dekker blandt annet ikke kredittforsikring, livsforsikring, energiforsikring, luftfartsforsikring, sjøforsikring eller næringsforsikringer for større næringsdrivende. For detaljer viser vi til forskriften.

3. Fornyelse og forsikringstakers rett til oppsigelse

Forsikringsavtalen er bindende i avtalt forsikringstid, normalt ett år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner. Forsikringstakeren kan flytte forsikringsavtalen til annet forsikringsselskap, men for kollektive forsikringer kan flytteretten være fjernet ved avtale.

Forsikringstakeren kan ellers si opp forsikringsavtalen fra utløpet av forsikringstiden dersom selskapet varsles om dette innen forsikringstidens utløp.

Individuelle livsforsikringer kan sies opp av forsikringstaker på ethvert tidspunkt.

Forsikringen fornyes for ett år av gangen dersom forsikringstakeren ikke nytter sin rett til oppsigelse.

Vilkår og premie kan endres ved hvert hovedforfall.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 3 for skadeforsikring og kapittel 12 for personforsikring.

4. Selskapets rett til å si opp forsikringen

4.1 Oppsigelse ved manglende premiebetaling

Dersom de angitte betalingsfrister ikke overholdes, vil forsikringsavtalen i sin helhet opphøre. Dette innebærer at selskapet ikke dekker skader som oppstår etter varslet opphørsdato.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 5 for skadeforsikring og kapittel 14 for personforsikring.

4.2 Oppsigelse ved konkurs

Dersom forsikringstaker i forsikringstiden erklæres konkurs, kan selskapet si opp forsikringsavtalen hvis det er rimelig. Denne bestemmelse gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven.

Selskapets rett til oppsigelse ved konkurs gjelder ikke for individuelle livsforsikringer.

Se forsikringsavtalelovens § 3-7 og § 12-4.

4.3 Oppsigelse ved feil eller manglende opplysninger

Dersom opplysningsplikten er forsømt, kan selskapet si opp forsikringen. Se punkt 7.

4.4 Oppsigelse ved særlige grunner

Selskapet kan for øvrig si opp forsikringen ved hovedforfall når det foreligger særlige grunner og oppsigelse er rimelig.

I forsikringstiden kan selskapet si opp forsikringen etter forsikringstilfellet, hvis oppsigelse er rimelig. Denne bestemmelsen gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven.

Selskapets rett til oppsigelse ved særlige grunner gjelder ikke for individuelle livsforsikringer.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	14 av 32

Se forsikringsavtalelovens § 3-5 og § 3-7 for skadeforsikring og § 12-4, § 12-7 og § 13-3 for personforsikring.

5. Opphør ved eierskifte

Forsikringsavtalelovens § 7-2 er fraveket.

I stedet gjelder følgende:

- Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfeller som inntreffer innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

6. Tilgodepremie og skyldig premie

6.1 Når forsikringen opphører i forsikringstiden

Dersom forsikringen opphører i forsikringstiden, beregnes tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden.

For noen forsikringer foretas beregningen etter korttids- eller sesongtabell. Nærmere regler er gitt i de aktuelle forsikringsvilkårene.

6.2 Ved endringer av forsikringer som er i kraft

Tilgodepremie over kr 100 på grunn av endringer i forsikringsforholdet returneres kunden.

Tilgodepremie på kr 100 eller mindre blir trukket fra ved neste premievarsel.

Skyldig premie over kr 100 kreves inn særskilt. Dersom skyldig premie er kr 100 eller mindre, kreves manglende premie inn sammen med premien ved neste forfall.

7. Følgene av å gi feil opplysninger

Forsikringstaker, forsikrede og sikrede har plikt til å gi riktige og fullstendige opplysninger til selskapet ved avtaleinngåelse, fornyelse og krav om erstatning.

Er opplysningsplikten forsømt, kan rett til erstatning bli redusert eller bortfalle.

Ved svik bortfaller retten til erstatning.

Ved svik bortfaller også eventuell rett til refusjon av premie. Denne bestemmelsen gjelder i tillegg til forsikringsavtaleloven. Tilgodepremie for gjenstående del av forsikringstiden reguleres av pkt 6.1.

Dersom opplysningsplikten er forsømt, kan selskapet si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

Ved svik kan selskapet si opp enhver forsikringsavtale det har med forsikringstakeren med øyeblikkelig virkning.

Se forsikringsavtalelovens kapittel 4 og § 8-1 for skadeforsikring og kapittel 13 og § 18-1 for personforsikring.

8. Sikkerhetsforskrifter - hva

sikrede må sørge for

For enkelte forsikringer gjelder sikkerhetsforskrifter.

De stiller krav til adferd, kvalifikasjoner og sertifikater som er egnet til å forebygge eller begrense skade.

Sikkerhetsforskriftene fremgår av forsikringsavtalen og er fremhevet i forsikringsbeviset. Ved brudd på sikkerhetsforskriftene kan retten til erstatning falle bort eller bli redusert, se forsikringsavtalelovens § 4-8. Se også identifikasjonsbestemmelsene i punkt 10.

9. Grov uaktsomhet og forsett

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig fremkalt eller medvirket til et

forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort. For ansvarsforsikring og livsforsikring gjelder særskilte regler i forsikringsvilkår eller lovgivning. For skadeforsikring gjelder også

identifikasjonsbestemmelsene, se punkt 10.

Se forsikringsavtalelovens § 4-9 for skadeforsikring og § 13-8 og § 13-9 for personforsikring.

10. Betydningen av andres handlinger (identifikasjon)

Selskapet har i noen grad inntatt i forsikringsavtalen

bestemmelser om at den som ellers ville hatt rett til erstatning, vil måtte bære konsekvensene av handlinger begått av andre (identifikasjon).

Se forsikringsavtalelovens §4-11 for skadeforsikring.

11. Frist til å melde krav om erstatning

Hendelser som kan medføre erstatningskrav, skal snarest meldes til selskapet. Avhengig av forsikringstype kan rett til erstatning falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at den som har rett til erstatning fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

Se forsikringsavtalelovens § 4-10 og § 8-5 for skadeforsikring og § 13-11 og § 18-5 for personforsikring.

12. Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade.

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	15 av 32

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at det er mottatt underretning å meddele om hvem som velges. Før skjønnnet velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnnet bæres med en halvpart på hver. Ved skjønn overfor privatkunder som gjelder tingskade knyttet til privat forsikring, hvor det er selskapet som krever skjønn, betaler selskapet alle skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

13. Følger av krig og krigslignende tilstander

Forsikringen dekker ikke skade, forverring av skade eller dødsfall som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med krigslignende handlinger (enten krig er erklært eller ikke), opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av offentlig orden, dersom dette ikke er avtalt skriftlig.

Forsikringen dekker ikke skader inntruffet under krig eller alvorlig uro i områder hvor det er krig/uro når forsikrede reiser inn i området/landet, dersom dette ikke er avtalt skriftlig. Opplysninger om slike områder kan fås ved henvendelse til selskapet.

På reiser i utlandet dekker forsikringen likevel krigsrisiko når forsikrede allerede befinner seg i et område hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Forsikringen gjelder i inntil 6 uker fra dette tidspunkt.

14. Skade ved terrorhandlinger

Denne dekningsbegrensningen gjelder ikke for personskade som går inn under Bilansvarsloven, Lov om yrkesskadeforsikring, for reiseforsikring eller for personforsikringer.

Definisjon

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

Beløpsbegrensning

Ved terrorhandling er selskapets samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard per skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense per hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

Unntak

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte, eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneller, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

15. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

Selskapet dekker ikke skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser eller skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling, dersom dette ikke er avtalt skriftlig.

Denne dekningsbegrensningen gjelder ikke for personskade som går inn under Bilansvarsloven, Lov om yrkesskade, for reiseforsikring eller for personforsikringer.

16. Forsikringsselskapenes felles registre

16.1 Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i "Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister" (FOSS) eller i ROFF, se nedenfor. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels- eller organisasjonsnummer, saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Det er ikke mulig for selskapene å hente ut informasjon fra registeret annet enn ved registrering av skade. Registeret er ikke tilgjengelig for andre. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	16 av 32

Forsikringstaker har innsynsrett i registeret etter personopplysningslovens § 18. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finansnæringens Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

16.2 Register for forsikringssøkere og forsikrede

Dersom forsikringssøkerens/forsikredes helseopplysninger medfører tilleggspremie, reservasjon eller avslag, vil navn, fødselsnummer, selskapets navn og registreringsdato registreres i "Register for forsikringssøkere og forsikrede" (ROFF). I tillegg registreres søknader om uføreerstatning. Registeret benyttes av forsikringsselskaper tilknyttet Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) for å sikre at helsebedømmelsen blir korrekt og at opplysningsplikten overholdes. Registreringer bli slettet etter 10 år.

Forsikrede har innsynsrett i registeret etter personopplysningslovens § 18. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finansnæringens Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

16.3 Register over livsforsikring og pensjon

Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) har et register over livsforsikringer og pensjoner. Formålet med registeret er at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger om hvor forsikrede har en livsforsikring eller en pensjonsavtale. For denne livsforsikringen/pensjonsavtalen blir følgende registrert: navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finans- institusjonen.

Ved å henvende seg til FNH kan forsikrede/etterlatte få en oversikt over hvilke finansinstitusjoner som har en livsforsikring/pensjons- avtale registrert på forsikrede. Ved ønske om mer informasjon om den enkelte livsforsikring/pensjonsavtale må man ta direkte kontakt med den aktuelle finansinstitusjonen.

Den som ønsker å reservere seg mot å stå oppført i registeret, må henvende seg skriftlig til Finansnæringens Hovedorganisasjon, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo. En slik reservasjon vil gjelde alle opplysninger om vedkommende i registeret.

17. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med Lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring.

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning.

18. Valuta

Premier, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner - NOK.

19. Renter ved

erstatningsoppgjør

Renter beregnes i overensstemmelse med forsikringsavtalelovens § 8-4 og § 18-4.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

20. Reklamasjon og klage

Dersom du mener selskapet har gjort feil i saker som gjelder forsikringsavtalen eller erstatningsoppgjør, kan du kontakte:

Gjensidige Forsikring BA,
Reklamasjonskontoret,
Postboks 276,
1326 Lysaker.
E-post: reklamasjonskontoret@gjensidige.no

Forsikringsklagekontoret,
Postboks 53 Skøyen,
0212 Oslo.
E-post: firmapost@forsikringsklagekontoret.no

Forsikringsklagekontoret er mottak for klager til Forsikringssskadenemnda og Avkortningsnemnda.

Det er gratis å henvende seg til disse klageinstansene.

Bygning og eiendeler

RBO4001

1. Hvem forsikringen gjelder for - sikrede

§7-1 i forsikringsavtaleloven er fraveket. I stedet gjelder følgende:

- Forsikringstaker
- Innehaver av eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen
- Annen eier av ting når forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale
- Innehaver av panterett i løsøre, når panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet.

2. Hvor forsikringen gjelder

- På forsikringsstedet

Spesielle gyldighetsområder:

- Naturskadedekningen gjelder i Norge.
- For ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen hvor som helst.

Borteforsikringen gjelder ikke for:

- Ting under transport

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	17 av 32

3. Hva som er forsikret

Forsikrede objekter/interesser framgår av forsikringsbeviset. Ved bruksendring som krever godkjenning fra offentlig myndighet eller ved nedleggelse av virksomheten, må dette meddeles selskapet, slik at forsikringsforholdet kan tilpasses og endres i overensstemmelse med de nye risikoforholdene.

4. Skader

4.1 Hvilke skader som dekkes

Med skade menes plutselig og uforutsett fysisk skade på ting og tap av ting.

Utgifter til vedlikehold og forbedringer omfattes ikke.

Dekningsomfang er angitt i forsikringsbeviset.

4.2 Generelle dekningsunntak og begrensninger

Forsikringen dekker ikke:

1. *Skade som andre enn sikrede er pliktig til og har økonomisk evne til å erstatte, i henhold til garanti eller annen avtale.*

Reises krav mot selskapet, kan sikrede pålegges å la spørsmålet om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves ved rettsak. Selskapet betaler kostnadene ved søksmålet.

2. *Skade som daglig leder eller eiere har voldt forsettlig, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9*
3. *Skade som daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, herunder formenn og lignende, har voldt ved grov uaktsomhet. Det kan under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig avgjøres at selskapet skal erstatte en del av skaden jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9.*

Se forøvrig vilkår Bestemmelser om forsikringsavtalen, GEN0001.

5. Forsikringssummer - underforsikring

5.1 Bygning - fullverdi

Premiegrunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres senere etter prisindeks for nye eneboliger eller ved ny takst.

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet (gjenoppføringsprisen). Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen, slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring).

Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ikke anmeldt ny bygning.

Førsterisiko kan også benyttes, se pkt 5.2.

5.2 Førsterisiko

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren og er angitt i forsikringsbeviset.

Skade erstattes - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

6. Erstatningsoppgjør

Forsikringsavtaleloven § 6-1 fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

6.1 Fellesregler

6.1.1 Skademelding

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Selskapet kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes foretaksnummer.

Følgende skader skal også meldes til politiet: Brann, innbrudd, tyveri, hærverk og ran. Selskapet kan kreve at også andre skader skal meldes til politiet.

6.1.2 Alternative oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør
- reparasjon
- gjenoppføring/gjenanskaffelse
- at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Ved beregning av kostnadene ved reparasjon eller gjenoppføring / gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Erstatningen utbetales i takt med reparasjon / gjenoppføring.

Ved kontantoppgjør til sikrede er erstatningen begrenset til det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring / gjenanskaffelse.

Det beregnes ikke merverdiavgift av arbeidspenger ved kontantoppgjør.

Dersom den skadde tingen ikke kan repareres eller gjenanskaffes, erstattes reduksjonen i tingens omsetningsverdi, se for øvrig punkt 6.3.4 / 6.4.4.

6.1.3 Renteplikt

Sikrede har krav på rente av erstatningen, jf. Forsikringsavtaleloven § 8-4.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	18 av 32

6.1.4 Eiendomsretten til ting som er skadet

eller kommet til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Selskapet har rett til å overta skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap.

Kommer en ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet, ellers tilfaller tingen selskapet.

6.1.5 Overtakelse av panterett

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntretr selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaveren.

6.1.6 Ansvar overfor panthaver og konkursbo

Overfor panthavere og konkursbo er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden og omsetnings-
- verdien for den skadde tingen.
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

6.2 Erstatningsberegning - fellesregler

I skadebeløpet inngår utgifter til forundersøkelser, reparasjon, adkomst og istandsettelse.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

Selskapet erstatter netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden.

Det gjelder særskilte regler for panthavere og konkursbo, etter at skaden inntraff, jf. punkt 6.1.6.

6.3 Erstatningsberegning - bygning

6.3.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av utgifter til reparasjon / gjenoppføring til samme, eller i det vesentligste samme, stand som umiddelbart før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, se punkt 5.1, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler. Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

6.3.2 Fradrag

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdi, som angitt i punkt 6.3.3 - 6.3.5. Økning i omsetningsverdi er differansen mellom: Bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold, og en beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en tilsvarende ny eller reparert bygning.

6.3.3 Bygning som repareres /

gjenoppføres til samme formål innen 5 år

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 6.3.1 med følgende fradrag:

1. Til samme formål, men innen landets grenser

Det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien som angitt i punkt 6.3.2. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av bygningens omsetningsverdi før skaden.

Erstatningen kan ikke settes lavere enn reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

Bygningsdel/-komponent som står foran utskiftning eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi med fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

2. Til annet formål innen landets grenser

Det gjøres fradrag for enhver økning av omsetningsverdien som angitt i punkt 6.3.2.

Erstatningen kan ikke settes høyere enn etter punkt 6.3.3.1.

Erstatning kan ikke settes lavere enn reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

6.3.4 Bygning som ikke repareres /

gjenoppføres ihht punkt 6.3.3.

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 6.3.3.2, men ikke høyere enn til reduksjon i omsetningsverdi som følge av skaden.

6.3.5 Rivingsobjekt og midlert.bygn.som

ikke rep. / gjenoppføres.

Erstatningsgrunnlaget, jf. punkt 6.3.1, er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg / transport, etter fradrag for utgiftene til riving.

6.3.6 Særskilte erstatningsregler for bruddskade på utvendige

rørledninger med tilknyttet utstyr

Ved bruddskader på utvendige ledninger med tilknyttet utstyr (herunder tanker og kummer), av annet materiale enn plast, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5 % fradrag forhvert år objektet er eldre enn 20 år.

Ved skade på del av ting, legges den skadde delens alder til grunn. Ved ulik alder på de skadde deler av rørledningen, legges eldste del til grunn for erstatningen.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	19 av 32

6.3.7 Særskilte erstatningsregler for fyringskjel

Ved kortslutning, annet elektrisk fenomen eller bruddskade, som rammerfyringskjel, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med følgende fradrag:

Antall år siden tingen ble tatt i bruk:	Fradrag:
0 - 5 år F.o.m. 6. år .	0 5 % per år, høyst 80 %

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.

6.4 Erstatningsberegning - maskiner, inventar og løsøre

6.4.1 Erstatningsgrunnlaget

Kan skaden repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av kostnader til reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsespris før skaden, se nedenfor, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringskostnader, herunder kabler, rør og fundamenter.

Kan skaden ikke repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsesprisen, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

For ting som ikke lenger er i bruk, settes erstatningsgrunnlaget ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene ved demontering og annen klargjøring for salg.

For ting med samlerinteresse, som antikviteter, kunstverk, tepper, våpen-, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger, settes erstatningsgrunnlaget til markedspris.

6.4.2 Fradrag/begrenset erstatning

Ved erstatningsberegningen gjøres det fradrag for alder - eller begrensning i erstatningen - etter reglene i punkt 6.4.3 til 6.4.4.

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder og totale sannsynlige brukstid til grunn.

Fradrag gjøres ikke når erstatningen beregnes på grunnlag av omsetningsverdi eller markedspris, jf. punkt 6.4.1, to siste avsnitt.

6.4.3 Ting som repareres/gjenanskaffes innen 3 år

Maksimal erstatning fastsettes etter reglene i punkt 6.4.1. med følgende endring:

Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder og totale sannsynlige brukstid til grunn.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes maksimal erstatning til gjenanskaffelse eller reparasjon etter følgende formel:

$$A / B \times 1,4 C = E$$

A = Sannsynlig gjenstående brukstid

B = Total sannsynlig brukstid

C = Gjenanskaffelsespris, jf. punkt 6.4.1

E = Erstatning

6.4.4 Ting som ikke

repareres/gjenanskaffes innen 3 år

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter skaden, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 6.4.1.

Erstatningen er likevel begrenset til differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden, og omsetningsverdien for skadet ting.

6.4.5 Særskilte erstatningsregler for varmtvannsbeholder/-bereder og

fyringskjel

Antall år siden tingen ble tatt i bruk:	Fradrag:
0 - 2 år F.o.m. 3. år .	0 10 % pr. år, høyst 80 %

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.

6.5 Prisstigning etter skade

Etter erstatningsmessig skade dekkes også påløpte ekstrautgifter pga prisstigning i normal reparasjons- / gjenoppbygingsperiode.

Erstatningen er begrenset til 20 % av erstatning for tingskaden.

Prisstigning beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig prisindeks for enebolig i reparasjons- / gjenoppbygingsperioden.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	20 av 32

Erstatningen fastsettes og forfaller først til betaling når skaden er utbedret eller senest 24 måneder etter skadedagen.

Forsikringen omfatter ikke økede utgifter ved prisstigning som påløper på grunn av forhold som de sikrede har ansvaret for.

7. Egenandeler og aldersfradrag

I erstatningsoppjøret fratrekkes en egenandel angitt i forsikringsbeviset.

Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkår eller lov.

Dersom skaden erstattes ved at selskapet skaffer tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet.

Aldersfradrag, som angitt i punkt 7.1 eller 7.2 gjøres gjeldende i stedet for egenandel angitt i forsikringsbeviset, når aldersfradraget overstiger denne. Aldersfradraget gjøres i de samlede utgifter.

7.1 Kortslutning eller annet elektrisk fenomen på varmtvannsbeholder-/bereder og fyringskjel

Aldersfradrag i samsvar med tabell i punkt 6.4.5.

7.2 Bruddskade

1. Utvendig rørledninger av plast og kobber med tilknyttet utstyr (herunder tanker og kummer) Aldersfradrag i samsvar med tabell i punkt 6.3.6.1.
2. Utvendige rørledninger av annet materiale enn plast og kobber med tilknyttet utstyr (herunder tanker og kummer) Aldersfradrag i samsvar med tabell i punkt 6.3.6.2.
3. Varmtvannsbeholder / -bereder eller fyringskjel Aldersfradrag i samsvar med tabell i punkt 6.3.7.

Bygning - hva som er forsikret - UBY4001

1. Bygning

Forsikringen omfatter bygning som angitt i forsikringsbeviset, begrenset av bygningens yttertak, yttervegger, bunnsåle, grunnmur og bygningsfundamenter.

1.1 Til bygning medregnes:

1.1.1 Ledninger for elektrisitet og data. Heiser, rulletrapper, VVS- installasjoner (varme, ventilasjon og sanitær), installasjoner for rombelysning, sprinkleranlegg, varslingsanlegg og solavskjerming, fastmonterte binger og båskskiler.

1.1.2 Utvendige ledninger, med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, gass eller væske til eller fra bygning, fram til tilknytningspunkt til offentlig ledning, egen brønn, tank, reservoar eller spredeledning.

Som tilknyttet utstyr regnes også:

- tank / kum
- varmekabler i adkomstveier til bygningen
- antenneanlegg

1.2 Som bygning regnes ikke:

- utstyr og installasjoner som er spesielt montert for produksjons- eller næringsvirksomhet og som ikke er inntatt i punkt 1.1
- veksthus, vanningsanlegg, skyggegardiner og utstyr og installasjoner for oppvarming i veksthus
- ventilasjonsanlegg og tørkeanlegg som er montert for produksjon. Likevel omfattes ventilasjonsanlegg som benyttes for dyrehold og veksthusplanter
- ledninger og maskiner for kjøle- og fryseanlegg
- kunstnerisk utsmykking (bygning integrert, signert utsmykking av bygningen foretatt av kunstner)
- antikvarisk merverdi (forsikringen dekker ikke anskaffelse av annen antikvarisk bygning eller anskaffelse av antikvariske deler for restaurering av skadde partier)
- utvendige ledninger, rør, tanker og kummer, med tilknyttet utstyr, som hovedsakelig betjener produksjons- eller næringsutstyr
- utvendige ledninger som benyttes til transport av varer.
- drens-, jordvarme-, sprednings- eller infiltrasjonsledninger og spredegrøfter.
- utendørs svømmebasseng.

Løst utstyr og motorredskaper til vedlikehold av bygning og uteområder - UBY4012

Forsikringen omfatter arbeidsredskap, verktøy og løst tilbehør for vedlikehold av bygning og uteområder.

Forsikringen omfatter også motorvogner som ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og som er vanskelig å endre til større kjørefart, jf forskrift 1961-04-14-3000.

Forsikringen omfatter ikke motorvogner som omfattes av bilansvarsloven.

Uteområde - hageanlegg - UBY4006

1. Forsikringen omfatter hageanlegg, gjerde, flaggstang, og utvendig vannbasseng med tilknyttede rør.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	21 av 32

2. Forsikringen dekker skade som er erstatningsmessig i henhold til dekningsomfanget angitt for bygninger i forsikringsbeviset

Unntak:

Forsikringen dekker ikke frostskaide og andre klimatiske skader på hage/grøntanlegg.

3. Særskilte erstatningsregler for beplantning i hageanlegg

Ved erstatning for beplantning i hageanlegg er erstatningen begrenset til hva det vil koste å gjenanskaffe tilsvarende ung vekst i gartneri.

Påbud fra offentlig myndighet - UBY4002

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter som påløper som følge av erstatningsmessig skade og som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter til:

1. utbedring/gjenoppføring av bygningen. Merutgiftene skal gjelde den skadde del av bygningen, med mindre påbudet også omfatter uskadde deler av bygningen, etter hoved-ombygningssklausulen i Plan- og bygningsloven.
2. grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning.
3. utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Er gjenoppbygging på samme byggetomt hindret ved lovhjemlet inngrep, gjelder forsikringen også med samme betingelser ved gjenoppføring på annet sted i den utstrekning nødvendige merutgifter påløper på det nye sted på grunn av påbud fra offentlig myndighet.

Selskapet kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og bygningsloven.

Forsikringen omfatter ikke:

- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi, selv om skaden ikke hadde inntruffet.
- merutgifter til utgraving/utsprengning av kjeller.
- merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen. Erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

Riving og rydding - UFA4001

Forsikringen omfatter nødvendige utgifter til riving, rydding, lagring, bortkjøring og destruksjon av verdiløse rester av skadde ting etter erstatningsmessig skade på forsikrede ting både ute og inne.

Husleietap - UBY4014

Selskapet dekker husleietap i inntil 36 måneder etter erstatningsmessig skade.

Husleietap beregnes på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom, for lokaler til eget bruk på grunnlag av markedspris. Fradrag gjøres for innsparte utgifter og opptjente renter, også av bygningserstatningen.

Økning av husleietap ved forlenget bygge-/reparasjonstid, som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring, dekkes ikke.

Det husleietap som oppstår ved at det ikke lykkes å få lokalene utleiet igjen til den kontraktmessige husleie som gjaldt på skadedagen, dekkes også innenfor ansvarstiden.

Erstatningen kan ikke settes høyere enn netto kostnadsøkning eller netto inntektsreduksjon følge av skaden. Ved erstatningsberegning for fritidsboliger legges sannsynliggjort normal brukstid/utleietid til grunn.

Dersom bygningen ikke repareres/gjenoppføres, er erstatningen begrenset til husleietapet i normal reparasjons-/gjenoppføringstid, maksimalt 12 måneder.

Forsikringen dekker i ansvarstiden også husleietap som skyldes at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert som følge av en erstatningsmessig skadehendelse som er inntruffet på, eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet, eller som følge av redningstilsk etter FAL § 6-4. Slikt husleietap erstattes med inntil forsikringssummen, angitt i forsikringsbeviset, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

Husleietap som følge av naturskade erstattes med inntil forsikringssummen, angitt i forsikringsbeviset, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

Søppel-, post-, sykkel- og lekestativ - UBY4015

Forsikringen omfatter søppel-, post-, sykkel- og lekestativ.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	22 av 32

Heldekning - DHE4003

1. Hvilke skader som dekkes

1.1 Forsikringen dekker plutselig og uforutsett fysisk skade

1.2. Unntak:

1. skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
2. svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
3. skade som skyldes sprengning foretatt av eller for forsikringstaker
4. skade på våtrom / sanitærrom når skaden skyldes
  - at våtrom / sanitærrom ikke er vanntett, uansett årsak til utettheten
  - søl, dusjing eller kondens

Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk.

5. skade som skyldes kondens, søl, sopp eller soppsporer, råte, virus, prioner, bakterier og andre mikroorganismer, kjæledyr, insekter, uansett årsak.
6. skade som følge av virus, hacking, troyanske hester og annen uautorisert datainntrenging.
7. skade på bygningskomponent som har material- eller konstruksjonsfeil, eller er feil utført.
8. skade på del av objekt på grunn av
  - korrosjon/oksidasjon
  - slitasje som er en naturlig følge av bruk eller annen gradvis forringelse.
  - skade som følge av
  - korrosjon/oksidasjon
  - slitasje som en naturlig følge av bruk eller annen gradvis forringelse og som ikke skyldes utstrømning av væske eller gass fra bygningens rørledning, eller vann, fyringsolje, kjølemedia fra øvrige rørledninger.
9. bruddskade på takrenne, utvendig nedløp, taksluk for innvendig nedløp, drenerør, pumpe eller ledning for vannbasseng.
10. skade på bygning som skyldes vanninntrenging gjennom utettheter.

Likevel dekkes skade som følge av plutselig vanninntrenging i bygning fra terrenget eller grunnen, når det fører til vannspeil over laveste gulv.

11. skade på bygning som skyldes utilstrekkelig eller sviktende drenering.

Likevel dekkes skade som følge av plutselig vanninntrenging i bygning fra terrenget eller grunnen, når det fører til vannspeil over laveste gulv.

12. skade ved svinnsprekker, flekker, riper og avskalling, setninger i bygget og utilstrekkelig fundamentering.

13. skade som skyldes setninger i grunnen.

14. punktering av isolerglass.

15. tyveri og hærverk i det tidsrom lokalene er åpne for kunder og publikum.

16. tyveri av ting som befinner seg utendørs.

17. underslag.

18. skade som bare består i funksjonsfeil uten at dette skyldes fysisk skade på objektet.

19. naturskade. Dekket under eget vilkår Naturskade, NAT1001.

2. Fraflyttet bygning

Med fraflyttet bygning menes bygning hvor det ikke lenger drives virksomhet og hvor elektrisitet og vann er avstengt og vedlikehold er opphørt.

2.1 Bygningssskade

Ved skade på fraflyttet bygning dekkes følgende skadearter:

1. Naturskade. Se vilkår Naturskade - NAT1001.

2. Brann
- det vil si ild som er kommet løs

3. Direkte lynnedslag.

4. Eksplosjon eller implosjon.

Forsikringen dekker ikke:

- Skade som skyldes sprengning foretatt for eller av forsikringstaker.

5. Luftfartøy

Luftfartøy eller deler av luftfartøy som faller ned og/eller rammer ting.

Skade på innhold

Skade på innhold i fraflyttet bygning dekkes ikke.

Naturskade - NAT1001

- fellesvilkår for alle forsikringer som omfatter naturskade.

Lov om naturskadedekning av 16. juni 1989 gjelder. Forsikringen er knyttet til brannforsikringen med de dekninger/begrensninger som gjelder for denne.

1. Forsikringen dekker

skade på brannforsikrede ting i Norge, jf. naturskadedeforsikringsloven, som direkte skyldes naturulykker som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	23 av 32

Omfatter forsikringen våningshus, bolighus, eller fritidshus, erstattes også naturskader på hage, hageanlegg - herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang - og gårdsplass i tilknytning til bygningen, oppad begrenset til 5 dekar. Tilsvarende erstattes skade på tilførselsveg som ligger innenfor hagen, hageanlegg eller på gårdsplassen.

Dersom ikke bedre branndekning fremgår av forsikringsavtalen, erstattes i tillegg:

- utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester inntil kr 200.000.
- ekstrautgifter pga. prisstigning - i den tid det normalt tar å reparere/gjenkaffe gjenstanden - i inntil 24 mndr.
- flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med inntil kr 20.000.

Omfatter forsikringen løssøre, erstattes penger, verdipapirer og utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter/tegninger, datalagre o.l. med inntil kr 5.000.

2. Forsikringen dekker ikke

- skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen. Forsikringen dekker likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen - når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
- skade på hageanlegg i tilknytning til annen bygning enn våningshus, bolighus og fritidshus og skade på avling (avkastning av hageanlegget) Selskapet dekker likevel skade på utvendig basseng, gjerde og flaggstang med tilsammen kr 30.000.
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser e.l.
- skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.
- skade på byggverk/ting i dette når byggverket er oppført etter at det er nedlagt bygge- og deleforbud i medhold av naturskadelovens § 22.

Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løssøre, dekkes ikke.

Nødvendige redningsutgifter i henhold til forsikringsavtaleloven for forsikrede ting som er skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke, dekkes inntil gjenoppføringsprisen/anskaffelsesprisen.

3. Egenandel

Egenandel ved naturskade er den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til naturskedeforsikringsloven, fra 01.04.2005 er egenandelen kr 8.000.

4. Andre bestemmelser om

naturskade

Vilkårenes og forsikringsavtalelovens bestemmelser om krav til identifikasjon gjelder ikke.

Blir det etter naturskade på byggverket tinglyst at eiendommen er særlig utsatt for naturskade, jf. naturskadelovens § 22, og utgiftene til utbedring er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen for skadede byggverk, dekker selskapet den økning i skade som nekting av reparasjon/gjenoppføring medfører.

Ved erstatningsberegning for beplantning i hageanlegg, beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l. Dersom reparasjon/gjenanskaffelse ikke skjer innen 5 år, settes erstatningen til det laveste beløp av reparasjonskostnad/gjenanskaffelsespris og nedgang i eiendommens omsetningsverdi.

Naturskaderstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes

- svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- dårlig vedlikehold eller tilsyn.
- at skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelse - eventuelt avkortning i erstatningen - skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade fastsettes av Justisdepartementet og utgjør pr. 01.01.2004 kr 10 milliarder. Dersom skaden blir større, vil erstatningene bli redusert forholdsmessig.

Er det tvil om det foreligger naturskade eller betingelsene for nedsettelse pga. svak konstruksjon m.v. er tilstede, kan sikrede eller selskapet kontakte ankenemnda for Statens Naturskadefond. Ankenemndas avgjørelse er endelig og kan ikke ankes.

Huseieransvar

- DAN4001

1.1 Hvem forsikringen gjelder for - sikrede

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede).

1.2 Huseieransvar - ansvar som dekkes

Selskapet dekker det rettslige erstatningsansvar som sikrede i egenskap av eier er den forsikrede eiendom pådrar for skade på person eller ting.

Skade på person anses inntruffet når en person dør, skades eller blir påført sykdom.

Skade på ting anses inntruffet ved tap av eller fysisk skade på ting (herunder dyr og fast eiendom), eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	24 av 32

Økonomisk tap påført tredjemann som følge av skaden, regnes som en del av denne.

Følgende forutsetninger må være tilfredsstillt

- skaden er erstatningsmessig etter gjeldende rett,
- skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som angitt i forsikringsbeviset,
- skaden må være konstatert i forsikringstiden.

1.3 Byggherreansvar som dekkes

Selskapet dekker det rettslige erstatningsansvar sikrede pådrar seg i egenskap av eier av den forsikrede eiendom når det utføres rehabilitering, ombygging av eksisterende bygningskropp eller vedlikehold av ledninger i grunnen.

1.4 Uten særskilt avtale omfatter

forsikringen ikke erstatningsansvar

- for utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs, avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l.) herunder*
  - ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen,
  - ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt,
  - kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon,
  - ansvar som går utover hva som følger av allminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære,
  - ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
- som sikrede pådrar seg i henhold til lov om skadeerstatning av 13. juni 1969 §§ 3-5 og 3-6 eller bøter og lignende (herunder Punitive Damages og Exemplary Damages).*
- ved forurensning, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, anses denne som plutselig og uforutsett. Se definisjon i forurensningsloven av 13. mars 1981 § 6.*
- i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri, luftfartøy, seilbåt, motorbåt, fartøy, olje/gassrigg og offshoreplattform. Forsikringen dekker heller ikke erstatningsansvar for innleid bruk/tjeneste av nevnte innretninger.*
- for skade på ting sikrede*
  - bruker, leier eller låner,
  - har tatt hånd om for transport/flytting, salg, forvaring/oppbevaring/lagring,

- har til fremvisning, demonstrasjon og lignende.

- for skade på ting oppstått ved gravings-, sprengings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider.*
- i egenskap av byggherre, utover det som er nevnt i pkt. 1.3.*
- for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.*
- som relaterer seg til asbest.*

1.5 Forsikringssum

Forsikringssummen er angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle.

1.6 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle.

1.7 Regress

Dersom sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som forsettlig er forvoldt av ansatte, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

2. Ansvarsforsikring for motorredskaper

Gjelder for gressklippere, jordfresere, snøfresere og andre tilsvarende motorredskaper som tilhører forsikringstaker og som ikke er registreringspliktige eller veier mer enn 750 kg.

2.1 Hvem forsikringen gjelder til fordel

for - sikrede

Forsikringen gjelder til fordel for

- forsikringstaker
- eier
- enhver rettmessig bruker av arbeidsmaskinen.

2.2 Hva som dekkes

Selskapet dekker:

Ansvar etter bilansvarsloven med inntil kr 5.000.000 for tingskader og ubegrenset for personskader. For rettslig erstatningsansvar utover bilansvarslovens bestemmelser dekkes inntil kr 5.000.000.

2.3 Hva som ikke dekkes

Ved ansvar utover bilansvarsloven dekker selskapet ikke:

- skade som rammer fører eller medhjelper på arbeidsmaskinen,
- skade som rammer personer som befordres med arbeidsmaskinen,
- skade på gods som blir ført (fraktet/transportert og lignende) med arbeidsmaskinen/motorredskapet,

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	25 av 32

- skade som på grunn av tilsagn, avtale eller tjenesteforhold faller utenfor det alminnelige - ikke kontraktsmessige - erstatningsansvar,
- ansvar overfor egen familie, det vil si ektefelle, foreldre, søsken, barn og barns ektefelle. Hvis forsikringen er tegnet av et firma, dekkes ikke ansvar overfor innehaverne og deres familie,
- ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom og dyr) som tilhører en annen, men som sikrede selv - eller noen på sikredes vegne - bruker transporterer, har leiet, lånt, påtatt seg å passe på eller forvare, eller har fått i oppdrag å forarbeide eller installere,
- ansvar for straffebøter eller oppreisning etter Lov om Skadeerstatning § 3-5.

Fellesregler for behandling av erstatningskrav

3.1 Skademelding

Reises erstatningskrav mot sikrede, eller kan det ventes at krav bli reist, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet, jf. forsikringsavtaleloven § 4-10 tredje ledd.

Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det, jf. forsikringsavtaleloven § 8-5, første ledd.

3.2 Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Bli krav som overstiger egenandelen, reist mot sikrede eller selskapet, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler selskapet saken og betaler de nødvendige kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

1. Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og selskapet velger å engasjere ekstern juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken.
2. Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatter selskapet prosessutgifter forholdsmessig.
3. Er selskapet villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker selskapet ikke videre utgifter ved tvisten. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.
4. Dersom sikrede uten selskapets samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil selskapet foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen.

5. Selv om forsikringssummen overskrides, betales omkostninger som på forhånd er godkjent av selskapet, og renter av idømt erstatningsbeløp som dekkes under forsikringen for skader som inntreffer i Norden.
6. Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

3.3 Sikredes plikter

Sikrede plikter, vederlagsfritt

- å foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurdering av skadetilfellet (eventuelt av skaden og sikredes ansvar), og som kan gjennomføres i sikredes virksomhet,
- å stille til disposisjon vitner og sakkyndige blandt de ansatte ved eventuell rettssak der den sikrede er saksøkt, og ellers når selskapet har bruk for dette, jf. forsikringsavtaleloven § 8-1, første ledd.

Uten selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

3.4 Skader og forsikringssum

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle (serieskade).

Selskapets ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.

Det kan i deknningen fremgå forskjellige forsikringssummer. I slike tilfeller vil selskapets totale ansvar for alle serieskader være begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.

3.5 Endret risiko

Dersom arten eller omfanget av sikredes virksomhet endres i forhold til det som er angitt i forsikringsbeviset om virksomheten, kan erstatningen bli redusert eller falle helt bort for erstatningsansvar som skyldes det endrede forhold, jf. forsikringsavtaleloven § 4-6.

3.6 Regress

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntreter selskapet ved utbetaling av erstatning i sikredes rett mot tredjemann.

Har sikrede oversett ett årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jfr. pkt. 3.1, har selskapet rett til regress mot sikrede i tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	26 av 32

1. Rettshjelp

1.1 Forsikringen dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist - i egenskap som er angitt i forsikringsbeviset.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

Utgifter til rettsbehandling

Selskapet dekker utgifter til

- sakkyndige som er oppnevnt av retten
- sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, såfremt utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet.
- vitner, kun ved hovedforhandling og bevisopptak

Følgende dekkes ikke:

- idømte saksomkostninger
- rettsgebyr i ankeinstans

Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Saksomkostninger ved forlik

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet bærer sikrede omkostningene selv.

Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet, dl § 1, andre ledd eller de alminnelige domstoler, dl § 1, første ledd.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstolsloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelp utgifter.

Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelp utgifter dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag og forsto eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

1.2 Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til forsikringssum nevnt i forsikringsbevis selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Egenandelen er kr 10.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

1.3 Forsikringen dekker ikke utgifter til

1. tvist som har sammenheng med sikredes næringsvirksomhet utover det som henger sammen med boretten.
2. tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom.
3. andre tvister for sameiere/andelseiere enn tvister mellom sameie/borettslaget og den enkelte sameier/andelseier.
4. tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold.
5. tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
6. tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik.
7. straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
8. ekspropriasjonssak eller skjønnsak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom.
9. tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling, unntatt fra dekning.
10. tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
11. utgifter pådratt før tvist er oppstått.
12. tvist knyttet til styreansvar.

1.4 Behandling av rettshjelpsaker

1. Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal forespørsel/kravet snarest meldes til selskapet og senest et år etter at advokat ble kontaktet. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.
2. Selskapet har rett til å velge advokat som etter sakens art og sikredes bosted - eller forhold ellers - passer for oppdraget.
3. Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige.

Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	27 av 32

4. Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.
Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, skal selskapet ha oppdragsbekreftelse, timeliste, spesifisert salær oppgave og dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

1.5 Definisjoner

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

I vurderingen av hva som er rimelige og nødvendige utgifter er Tvistelovens kapittel 20, Regler for god advokatskikk av Advokatforeningens salærveiledning retningsgivende.

Styreansvar - DAN4003

1. Hvem forsikringen gjelder for - sikrede

Forsikringen gjelder for

- de til enhver tid valgte styremedlemmer og varamedlemmer
- styremedlemmer og varamedlemmer som har vært eller blir styre-/varamedlem

2. Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen erstatningsansvar for formueskade som inntreffer over hele verden, og som anlegges etter gjeldende vernetingsregler etter Tvisteloven kap. 4.

3. Ansvar som dekkes

Selskapet dekker rettslig erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for formueskade.

Med "formueskade" menes økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person og ting.

Følgende forutsetninger må være tilfredsstillt

- skaden er erstatningsmessig etter gjeldende rett,

- skaden er skjedd i egenskap av styre-/varamedlem i den virksomhet som angitt i forsikringsbeviset,
- skaden må være konstatert i forsikringstiden.

2.2 Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke erstatningsansvar

1. som følge av tap i sikredes egen formue

2. som helt eller delvis er begrunnet i at sikrede eller dennes familie (se definisjon familie) har mottatt en urettmessig vinning. Som urettmessig vinning regnes økonomiske ytelser av enhver art, som eksempelvis lønn, honorar, overskuddsdeling.

Med "familie" menes sikredes foreldre, barn, fosterforeldre, stebarn, søsken og deres ektefeller, samt sikredes ektefelle eller samboer.

3. ved styreverv i annen virksomhet enn angitt i forsikringsbeviset,

4. for utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l.) herunder

- ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved tilsagn, kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære.
- ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress,

5. som sikrede pådrar seg i henhold til lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 §§ 3-5 og 3-6 eller bøter og lignende (herunder Punitive Damages og Exemplary Damages),

6. som skyldes følgende straffbare handlinger utvist av sikrede

- underslag,
- tyveri,
- bedrageri,
- utroskap,
- dokumentfalsk

i henhold til straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10.

2.3 Forsikringssum

Dersom ikke annet er avtalt, er forsikringssummen som angitt i forsikringsbeviset og gjelder ved hvert skadetilfelle og totalt i forsikringsåret.

2.4 Egenandel

Dersom ikke annet er avtalt, trekkes ingen egenandel.

3. Fellesregler for behandling av erstatningskrav

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	28 av 32

3.1 Skademelding

Reises erstatningskrav mot sikrede, eller kan det ventes at krav blir reist, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet, jf. forsikringsavtaleloven § 4-10, tredje ledd.

Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det, jf. forsikringsavtaleloven § 8-5, første ledd.

3.2 Behandling av erstatningskrav og fordeling av saksomkostninger

Blir krav som overstiger egenandelen, reist mot sikrede eller selskapet, og ansvaret omfattes av forsikringsavtalen, behandler selskapet saken og betaler de nødvendige kostnader for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

1. Omfattes bare deler av kravet av forsikringsavtalen, og selskapet velger å engasjere eksternt juridisk og/eller sakkyndig bistand, fordeles kostnadene ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet etter partenes økonomiske interesse i saken.
2. Er selskapet villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker selskapet ikke videre utgifter ved tvisten. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.
3. Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen, erstatte selskapet prosessutgifter forholdsmessig.
4. Dersom sikrede uten selskapets samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil selskapet foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og eventuelle omkostninger er dekningsmessig under forsikringen.
5. Selv om forsikringssummen overskrides, dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av selskapet, og renter av idømt dekningsmessig erstatningsbeløp.
6. Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land, er selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

3.3 Sikredes plikter

Sikrede plikter, vederlagsfritt

- å foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurdering av skadetilfellet (eventuelt av skaden og sikredes ansvar), og som kan gjennomføres i sikredes virksomhet.
- å stille til disposisjon vitner ved eventuell rettsak der den sikrede er saksøkt, og ellers når selskapet har bruk for dette, jf. forsikringsavtaleloven § 8-1, første ledd.

Uten selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

3.4 Skader og forsikringssum

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle (serieskade).

Selskapets ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.

Det kan i deknningen fremgå forskjellige forsikringssummer. I slike tilfeller vil selskapets totale ansvar for alle serieskader være begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.

5. Endret risiko

Dersom arten eller omfanget av sikredes virksomhet endres i forhold til det som er angitt i forsikringsbeviset om virksomheten, kan erstatningen bli redusert eller falle helt bort for erstatningsansvar som skyldes det endrede forhold, jf. forsikringsavtaleloven § 4-6.

6. Regress

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatte tapet, inntreter selskapet ved utbetaling av erstatning i sikredes rett mot tredjemann.

Har sikrede oversittet ett - 1 - årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jfr. pkt. 3.1, har selskapet rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Lovbestemt yrkesskade

-/sykdom - DYH4001

1. Hvem forsikringen gjelder for

Dersom sikrede i egenskap av eier av den forsikrede bygning er å betrakte som arbeidsgiver i henhold til Yrkessakdeforsikringsloven §2a, hefter selskapet i overensstemmelse med vilkårene i loven overfor skadelidte som etter lovens paragraf er å betrakte som arbeidstaker.

Forsikringen gjelder ikke

- sikredes fast ansatte arbeidstakere eller
- når huseierforholdet inngår som del av annen virksomhet med forsikringsplikt for arbeidsgiver, og skadelidte er å betrakte som arbeidstaker i den totale virksomheten.

2. Hva forsikringen omfatter

Yrkesskader og yrkessykdommer som konstateres i forsikringstiden i henhold til Lov om yrkesskade- og yrkessykdomsforsikring av 16. juni 1989 med forskrifter.

3. Yrkesskade - yrkessykdom

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	29 av 32

Med yrkesskade og yrkessykdom forstås skade og sykdom som omfattes av §10 og §11 i Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989, nr. 65 dvs. skade og sykdom som forsikrede påføres i arbeid på arbeidstid i arbeidstiden når det er:

- skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)
- skade og sykdom som i medhold av Folketrygdloven av 28. februar 1997 nr. 19 §13-4 er likestilt med yrkesskade.
- annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser.

Belastningslidelser regnes ikke som yrkesskade/yrkessykdom.

Spesielle bestemmelser for eiendeler - REI4001

1. Hvem forsikringen gjelder for - sikrede

§ 7-1 i forsikringsavtaleloven er fraveket. I stedet gjelder følgende:

- forsikringstaker
- annen eier av ting når forsikringstakeren har forsikringsplikt i henhold til lov eller avtale
- innehaver av panterett i løsøre, når panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet.

Ved skadeoppgjør kan selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for sikrede. Dersom selskapet har fått skriftlig melding om hvem som er panthaver eller eier av tingen før oppgjør finner sted, skal erstatningen utbetales til sikrede.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på forsikringssted angitt i forsikringsbeviset.

Spesielle gyldighetsområder:

- naturskadedekningen gjelder i Norge.
- for ting som midlertidig er borte fra forsikringsstedet, gjelder forsikringen i Norden, med inntil kr 1 million.

Borteforsikringen gjelder ikke for:

- ting under transport.
- ting på bygge- og anleggsplass

3. Hva som er forsikret

Forsikrede objekter/interesser framgår av forsikringsbeviset.

4. Skader

4.1 Hvilke skader som dekkes

Med skade menes plutselig og uforutsett fysisk skade på ting og tap av ting.

Utgifter til vedlikehold og forbedringer omfattes ikke.

Dekningsomfang er angitt i forsikringsbeviset.

4.2 Generelle skadeunntak og begrensninger:

Forsikringen dekker ikke:

4.2.1 Skade som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale.

Reises krav mot selskapet, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Selskapet betaler kostnadene ved søksmålet.

4.2.2 Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, dekker forsikringen ikke skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende produkt.

4.2.3 Skade som forsikrede eller sikrede har voldt forsettlig, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.3 Skade ved grov uaktsomhet.

Identifikasjon.

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort. Jf Generelle vilkår - GEN0001, punkt 9.

Retten til erstatning bortfaller også, helt eller delvis, dersomom ha forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid og/eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn og lignende. Dette gjelder også dersom disse personene er ansatt i andre selskap i samme konsern.

Jf forsikringsavtaleloven §4-9. Se for øvrig Generelle vilkår for forsikringsavtalen - GEN0001, punkt 10.

5. Forsikringssummer

5.1 Førsterisiko

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren og er angitt i forsikringsbeviset.

Skade erstattes - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.

6. Erstatningsoppgjør

Forsikringsavtaleloven § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

6.1. Fellesregler

6.1.1. Skademelding

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Skademeldingen skal inneholde sikredes foretaksnummer.

Følgende skader skal også meldes til politiet: Brann, innbrudd, tyveri, hærverk og ran. Selskapet kan kreve at også andre skader skal meldes til politiet.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	30 av 32

6.1.2. Alternative oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør
- reparasjon
- gjenoppføring/gjenanskaffelse
- at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentligste tilsvarende - ting.

Ved beregning av kostnadene ved reparasjon eller gjenoppføring/ gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenoppføring.

Ved kontantoppgjør til sikrede er erstatningen begrenset til det selskapet hadde måtte betale for reparasjon eller gjenoppføring/ gjenanskaffelse.

Dersom den skadde tingen ikke kan repareres eller gjenanskaffes, erstattes reduksjonen i tingens omsetningsverdi, se forøvrig punkt 6.3.4.

6.1.3 Renteplikt

Sikrede har krav på rente av erstatningen, jfr. forsikringsavtaleloven § 8-4.

6.1.4 Eiendomsretten til ting som er skadet eller kommet til rette

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Selskapet har rett til å overta skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap.

Kommer en ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet, ellers overtar selskapet tingen.

6.1.5. Overtakelse av panterett

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreter selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaveren.

6.1.6 Ansvar overfor panthavere og konkursbo

Overfor panthavere og konkursbo er selskapets ansvar begrenset til laveste av følgende to beløp:

- differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden og omsetnings verdien for den skadde tingen.
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

6.2 Erstatningsberegning - fellesregler

I skadebeløpet inngår utgifter til forundersøkelser, adkomst, reparasjon og istandsettelse.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

Selskapet erstatter netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden.

Det gjelder særskilte regler for panthavere, konkursbo, jfr. punkt 6.1.6.

6.3 Erstatningsberegning - maskiner, inventar og løsøre

6.3.1 Erstatningsgrunnlaget

Kan skaden repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av kostnader til reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, se nedenfor, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider, monteringskostnader, herunder kabler, rør og fundamenter.

Kan skaden ikke repareres, beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsesprisen fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler som gjenanskaffelsesprisen.

For ting som ikke lenger er i bruk, settes erstatningsgrunnlaget ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene ved demontering og annen klargjøring for salg.

For ting med samlerinteresse, som antikviteter, kunstverk, tepper, våpen-, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger, settes erstatningsgrunnlaget til markedspris.

6.3.2 Fradrag/ begrenset erstatning

Ved erstatningsberegningen gjøres det fradrag - eller begrensnings i erstatningen - for alder etter reglene i pkt. 6.3.3 eller 6.3.4.

Ved skade på del av ting, legges den skadde delens alder og sannsynlige brukstid til grunn.

Frادrag gjøres ikke når erstatningen beregnes på grunnlag av omsetningsverdi eller markedspris, jf. punkt 6.3.1, to siste avsnitt.

6.3.3 Ting som repareres/gjenanskaffes innen 3 år

Maksimal erstatning fastsettes etter reglene i punkt 6.3.1, med følgende endring:

Når tingens alder utgjør mindre enn eller lik 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, regnes ikke fradrag i erstatningen.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	31 av 32

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder og totale sannsynlige brukstid til grunn.

Når tingens alder utgjør mer enn 30 % av tingens totale sannsynlige brukstid, beregnes maksimal erstatning til gjenanskaffelse eller reparasjon etter følgende formel:

$$(A/B) \times 1,4 C = E$$

A = Sannsynlig gjenstående brukstid
B = Total sannsynlig brukstid
C = Gjenanskaffelsespris, jf. punkt 6.3.1
E = Erstatning

6.3.4 Ting som ikke repareres/gjenanskaffes innen 3 år

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter at skaden inntraff, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt.

6.3.1. Erstatningen er likevel begrenset til differansen mellom tingens omsetningsverdi før skaden, og omsetningsverdien for skadet ting.

6.4 Erstatningsberegning - varer

6.4.1 Erstatningsgrunnlaget

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon til samme, eller i det vesentlige samme, stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, angitt i punkt 6.4.2. fratrukket verdien etter skaden.

Ved totaltap settes erstatningsgrunnlaget til verdien før skaden.

6.4.2. Verdifastsettelse - varer

- For varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, settes verdien til innkjøpspris med tillegg av kostnader.

Priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering, umiddelbart før skaden inntraff benyttes.

- for ferdige varer av egen produksjon, settes verdien til partiprisen. Det tas hensyn til sikredes normale salgsmønster.
- for solgte varer benyttes kontraktsprisen.
- varer som berges skal først og fremst anses som solgt.

Ved fastsettelse av verdien, skal det korrigeres for sparte kostnader og renter, kontantrabatt, ukuransé mv, som innvirker på verdien. For ukurante varer som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjonen i salgspris.

6.5 Prisstigning etter skade

Etter erstatningsmessig skade dekkes også påløpte ekstrautgifter pga prisstigning i normal reparasjons-/gjenanskaffelsestid.

Erstatningen er begrenset til 20 % av erstatningen for tingskaden.

Prisstigning beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig prisindeks for enebolig i reparasjons-/gjenanskaffelsestiden.

Erstatningen fastsettes og forfaller først til betaling når skaden er utbedret eller senest 24 måneder etter skadedagen.

Forsikringen omfatter ikke økede utgifter ved prisstigning som påløper pga forhold som sikrede har ansvaret for.

7. Egenandeler

I erstatningsoppjøret fratrekkes en egenandel angitt i forsikringsbeviset.

Egenandelen skal fratrekkes før eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkår eller lov.

Dersom skaden erstattes ved at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet.

Heldekning ute

- DHE4009

1. Hvilke skader som dekkes

1.1 Forsikringen dekker plutselig og uforutsett fysisk skade på: Ting angitt i forsikringsbeviset.

Forsikrede maskiner/forsikret teknisk utstyr som er fullt driftsferdig og prøvet, såvel når de er i drift som under flytting på forsikringsstedet, til reparasjon eller ettersyn - med demontering og etterfølgende montering.

1.2 Unntak:

- skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
- svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
- skade som skyldes sprengning foretatt av eller for forsikringstaker .
- skade som skyldes kondens, søl, sopp eller soppsporer, råte, virus, prioner, bakterier og andre mikroorganismer, kjæledyr, insekter, uansett årsak.
- skade som følge av virus, hacking, trojanske hester og annen uautorisert datainntrenging.
- skade på del av objekt på grunn av
  - korrosjon / oksidasjon
  - slitasje som er en naturlig følge av bruk eller annen gradvis forringelse.
- skade som følge av
  - korrosjon / oksidasjon.
  - slitasje som er en naturlig følge av bruk eller annen gradvis forringelse og som ikke skyldes utstrømming av væske eller gass fra bygnings rørledning, eller vann, fyringsolje, kjølemedia fra øvrige rørledninger.

Forsikringsnummer	79355546
Utstedt	08.10.2008
Side	32 av 32

8. skade som skyldes uforsvarlig belastning, også under prøving, eller skade ved eksperimentering.
9. skade som skyldes nedbør.
10. skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende drenering.
11. skade som skyldes setninger i grunnen.
12. tyveri fra andre steder enn låst, inngjerdet område. Tyveri er heller ikke dekket i det tidsrom området er åpent for kunder og publikum.
13. underslag.
14. skade på ting tilhørende andre som følge av reparasjon, behandling og øvrig håndtering.
15. skade på varer under produksjon som følge av feil i produksjonsprosessen, feil ved råvarer eller feil behandling.
16. skade som alene rammer del av forsikret objekt, når delen er forventet å bli utskiftet i løpet av objektets sannsynlige brukstid.
17. skade som bare består i funksjonsfeil uten at dette skyldes fysisk skade på objektet.
18. naturskade Naturskadedekning, se eget vilkår Naturskade NAT1001.